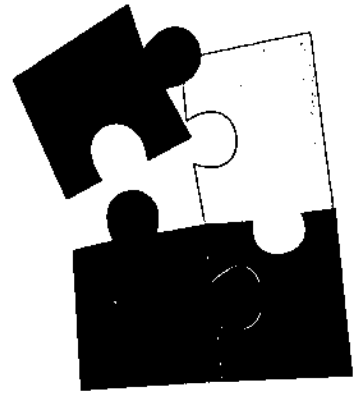

بستہ مدیریت کلاسی

با این بستہ همه با هم یاد می گیریم

عنوان و نام پدیدآور:	راهنمای تدریس بسته مدیریت کلاسی، علوم پنجم دبستان - مظلوم شایان، مهدی.
مشخصات نشر:	تهران: مرآت دانش، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری:	۲۲۴ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک:	978-600-125-219-8
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبا.
موضوع:	علوم -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (ابتدایی)
موضوع:	علوم -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
رده‌بندی کنگره:	LB۳۰۶-۲۶/ک۱۱۸۶۴ ۱۳۸۹
رده‌بندی دیویی:	۳۷۳/۲۲۸-۷۶
شماره‌ی کتابشناسی ملی:	۲۰۹۴۶۱۶

راهنمای تدریس بسته مدیریت کلاسی / علوم تجربی پنجم دبستان

مؤلف:	مهدی شایان	دپارتمان علمی دبستان (به ترتیب حروف الفبا):
بازنگر علمی:	احمد اصغرزاده	احمد اصغرزاده، یدالله اکرمی، پایک بامداد
ناشر:	مرآت دانش	محمدرضا شاه‌حاتمی، مهدی شایان، حسین صادقی‌نژاد
گرافیک:	سیما شریعتی، فائزه شکوری، رضا مرادی	پروانه فیروزآبادی، ابوالقاسم کاظم‌زاده
تایپ و صفحه‌آرایی:	هانیه سلطانی	
ناظر فنی چاپ:	فاطمه حسن‌زاده	
لیتوگرافی:	رایانه نگار	
چاپ و صحافی:	ستاره سبز / فرانگر	
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۰	
تیراژ:	۲۰۰۰	
قیمت:	غیر قابل فروش	

پروژه بسته مدیریت کلاسی

کنترل زمان‌بندی پروژه: محمدرضا نیازی

کنترل فنی تایپ و صفحه‌آرایی: سلرا نوری

کنترل محتوای پروژه: احمد اصغرزاده

دفتر مرکزی مرآت:

آدرس: تهران، خیابان کریم‌خان زند، ابتدای خردمند شمالی، ساختمان شماره ۸۰

تلفن: ۹ - ۸۸۸۱۳۵۲۰ (ده خط) فاکس: ۸۸۸۱۳۵۱۹ / سرویس پیام کوتاه (SMS): ۳۰۰۰۴۰۲۰

صندوق پستی: ۳۷۶ - ۱۵۸۵۵ پایگاه اینترنتی: <http://www.meraat.ir>

پایگاه اینترنتی بسته مدیریت کلاسی: <http://www.meraatpack.ir>

نمایشگاه مرکزی مرآت:

آدرس: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بین خیابان روانمهر و لیافی‌نژاد، پلاک ۲۰۷

تلفن: ۱۰۱ - ۶۶۴۷۵۱۰۰ فاکس: ۶۶۴۷۵۱۱۶

فهرست

صفحه	عنوان
۵	پیشگفتار
۲۴	هفته‌های آموزشی علوم پنجم دبستان
۲۵	هفته ۱: مانند دانشمندان فکر کنید
۳۳	هفته ۲: ساختمان مواد ۱
۴۱	هفته ۳: ساختمان مواد ۲
۴۹	هفته ۴: تغییرات مواد ۱
۵۷	هفته ۵: تغییرات مواد ۲
۶۵	هفته ۶: ماشین‌ها ۱
۷۳	هفته ۷: ماشین‌ها ۲
۸۳	هفته ۸: نور و رنگ ۱
۹۱	هفته ۹: نور و رنگ ۲
۱۰۱	هفته ۱۰: تاریخچه‌ی زمین ۱
۱۰۹	هفته ۱۱: تاریخچه‌ی زمین ۲
۱۱۷	هفته ۱۲: خاک زندگی بخش ۱
۱۲۵	هفته ۱۳: خاک زندگی بخش ۲
۱۳۳	هفته ۱۴: زمین نا آرام ۱
۱۴۱	هفته ۱۵: زمین نا آرام ۲
۱۴۹	هفته ۱۶: جانداران ساده ۱
۱۵۷	هفته ۱۷: جانداران ساده ۲
۱۶۷	هفته ۱۸: مبارزه‌ی پنهان ۱
۱۷۵	هفته ۱۹: مبارزه‌ی پنهان ۲
۱۸۳	هفته ۲۰: دستگاه عصبی و اندام‌های حسی ۱
۱۹۱	هفته ۲۱: دستگاه عصبی و اندام‌های حسی ۲
۲۰۱	هفته ۲۲: انسان و محیط زیست ۱
۲۰۹	هفته ۲۳: انسان و محیط زیست ۲
۲۱۷	هفته ۲۴: انسان و محیط زیست ۳

در کشور ما کتاب درسی ابزار اصلی آموزش به شمار می آید و معلمان و دانش آموزان در فرایند یاددهی- یادگیری به این ماده‌ی آموزشی تکیه دارند. کتاب درسی دارای مزایای بسیاری همچون پرهیز از پراکنده کاری است، اما کتاب درسی به تنهایی نمی تواند بار توجه به تفاوت های فردی و آموزش کامل به همه ی سطوح دانش آموزان را به دوش بکشد. هنگامی می توان به آینده نظام آموزشی امیدوار بود که با به کارگیری یک سیستم آموزشی حول محور کتاب درسی عناصر تأثیرگذار در فرایند یاددهی- یادگیری را با بهینه ترین حالت در فرایند آموزش دخیل کرد.

مرکز نوآوری های آموزشی مرات در راستای تقویت مدیریت کلاسی و ارائه یک سیستم آموزشی در مدارس کشور پس از سه سال بررسی محتوای سیستم های موفق آموزشی دیگر کشورها، اقدام به تولید و توزیع بسته ی مدیریت کلاسی کرده است. بسته مدیریت کلاسی شامل چهار جزء «کتاب راهنمای تدریس»، «کاربرگ»، «کتاب کار» و «آزمون های هماهنگ» است که هر یک ابزاری برای نیل به هدفی جزئی تر در مقصودی کلی، یعنی رسیدن به اهداف آموزشی کتاب درسی هستند. به صورت مشخص، کتاب راهنمای تدریس محتوای آموزشی را غنا می بخشد، کاربرگ فرایند یاددهی را تضمین می کند، کتاب کار یادگیری دانش آموز را تکمیل و تثبیت می نماید و در آخر آزمون های هماهنگ ارزشیابی اقدامات انجام شده را در قالب گزارشات مختلف ارائه می کند. در واقع کتاب راهنمای تدریس میثاق نامه ی مرات و معلمان مدارس برای پیاده سازی بسته ی مدیریت کلاسی است و هدف عمده ی آن، یاری رساندن به معلمان در اجرای مطلوب بسته ی مدیریت کلاسی برای تحقق اهداف آموزشی کتاب درسی است.

اهمیت این راهنما، به خصوص در این نکته است که فلسفه، هدف ها، قلمرو و توالی فرصت های یاددهی- یادگیری را برای معلمان، به منظور شناخت هر چه بیش تر از بسته ی مدیریت کلاسی، مشخص کرده است. همچنین در این کتاب، راهبردهای مفید آموزشی را به منظور تحقق هر چه بیش تر تعادل بین فراگیر و معلم، ارائه کرده ایم و سعی بر این بوده است تا نقاط ضعف احتمالی موجود را به کمک معلمان به حداقل برسانیم.

کتاب راهنمای تدریس با توجه به اهداف آموزشی، مکمل ابزار یاددهی (کاربرگ)، ابزار یادگیری (کتاب کار)، ارزشیابی (آزمون هماهنگ) و کتاب رسمی آموزش و پرورش (محتوا) به عنوان حلقه ی متصل کننده ی این چهاروجهی تلقی می گردد.

در کتاب راهنمای تدریس دیدگاه حاکم بر بسته مدیریت کلاسی، چگونگی انتخاب محتوا و نحوه ی ارزشیابی آن به منظور ایجاد یک نگرش شفاف در مورد ساختار اجزای بسته مدیریت کلاسی آورده شده است. همچنین جدول زمان بندی پیشنهادی تدریس با ذکر صفحه های کتاب درسی مربوطه و تعداد هفته های آموزشی و پیش بینی زمان آزمون های مستمر، هماهنگ و پایانی آمده است.

کتاب راهنمای تدریس پیوندگاه سایر اجزای بسته مدیریت کلاسی (کاربرگ، کتاب کار، آزمون هماهنگ) است که به عنوان ابزار طرح درس عملیاتی جهت بهینه کردن فرآیند یاددهی- یادگیری توسط معلم مورد استفاده قرار می‌گیرد. رنوس مطالبی را که در کتاب راهنمای تدریس به آن پرداخته شده را می‌توان به صورت خلاصه این گونه تقسیم‌بندی کرد:

- تقسیم کتاب درسی بصورت وزن دار (متناسب با ساعت تدریس هر قسمت) به هفته‌های آموزشی

- مشخص کردن بودجه‌بندی هفته‌های آموزشی بر اساس وزن مطالب کتاب درسی

- بیان اهداف آموزشی هر هفته

- ارائه جدول ارتباط اهداف آموزشی با سؤالات کاربرگ و کتاب کار

- معرفی منابع مفید برای معلمان و دانش‌آموزان

- ارائه پاسخ تشریحی سؤالات کاربرگ و کتاب کار

- مشخص کردن سطح سؤالات کاربرگ و کتاب کار (ساده، متوسط، دشوار و خلاقانه)

- ارائه تجربیات تدریس در قالب یادداشتهای برای همکار

سؤال‌ها در بسته‌ی مدیریت کلاسی در چهار سطح دسته‌بندی شده‌اند:

سطح ساده (😊): این سطح از سؤال‌ها قصد دارند بین دانش‌آموزانی که پایه‌ای‌ترین مفاهیم مطالب ارائه‌شده را فرا گرفته‌اند و دانش‌آموزانی که به هر دلیل در فهم آن مطلب ناتوان مانده‌اند، تمایز قائل شوند.

سطح متوسط (😐): هدف از طرح این سؤال‌ها فهم کامل مطالب تدریس‌شده است. به بیان دیگر این سؤال‌ها دانش‌آموز را با مطلب مانوس می‌کنند و راه را برای طرح سؤال‌های سطح دشوار هموار می‌سازند.

سطح دشوار (😞): این سؤال‌ها یکی از حالات زیر را دارا هستند:

۱. سؤال‌هایی که دام‌های آموزشی دارند.

۲. سؤال‌هایی که صورت سؤال و یا گزینه‌ها از مفاهیم مختلف کتاب باشند.

۳. سؤال‌هایی که نیاز به حل طولانی دارند.

۴. سؤال‌هایی که از نتایج تمرین‌های کتاب استخراج شده‌اند.

۵. سؤال‌هایی که براساس اشتباهات متداول طراحی شده‌اند.

سطح خلاقانه (🧠): این سؤال‌ها براساس یکی از حالت‌های زیر طرح شده‌اند:

۱. برخی از سؤال‌ها به علت تکرار زیاد در آزمون‌های مختلف به شکل سؤال‌های متداول درآمدند. در این سؤال‌ها بیشتر دانش‌آموزان بدون توجه به صورت سؤال براساس تصور قبلی خود اقدام به حل آن می‌کنند. طراح می‌تواند با تغییرات اندکی در صورت سؤال، دانش‌آموزان را به اشتباه بیانازد.

۲. سؤال‌هایی که تنها زمانی برای دانش‌آموز قابل حل باشد که وی به درک عمیقی از مطلب رسیده باشد و بتواند آن را در قالب‌های مختلف بازشناسد.

۳. سؤال‌هایی که دارای صورت پیچیده یا شامل اطلاعات اضافی است که به حل آن سؤال کمکی نمی‌کند.